

2936

۱۰۰

۱

۲۶۶

ص ۱۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.Ketab.ir

سرشناسه: ابن اعثم کوفی، محمد بن علی، ۳۱۴ ق.
عنوان قراردادی: الفتوح. فارسی. برگزیده - تاریخ الرسل و الملوك. فارسی. برگزیده
عنوان و نام پدیدآور: جلوه عشق حسین بن علی (ع): ترجمه کتاب‌های الفتوح ابن اعثم و تاریخ
طبری درباره حادثه کربلا به همراه شخصیت‌شناسی / مولف و مترجم سید طاهر حسینی.
مشخصات نشر: قم، انتشارات، نفری، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری: وزیری ۲۶۴ ص
شابک: ۱۵۰۰۰ ریال: 978-600-6562-20-9
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۵۹.
موضوع: واقعه کربلا - ۶۱ ق - حسین بن علی (ع) - امام سوم، ۴ - ۶۱ ق - شهیدان - مقتل نویسی
رسانه افزوده: طبری، محمد بن جریر، ۲۴-۳۱۰ ق.
شناسه افزوده: حسینی، سید طاهر، ۱۳۵۵، مترجم
رده بنده: نره: ۱۲۹۱ ۷۰۴۳۳ الف ۱۷ الف/۵/۴۱ BP
رده بندی دیویی: ۹۵۳۴
کتابشناسی ملی: ۵۳۰۷

شناسنامه

نام کتاب: جلوه عشق حسین بن علی (ع)

مولف و مترجم: سید طاهر حسینی

ناشر: نفری

تیراژ: ۱۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: گلودی

نوبت و سال چاپ: اول / ۱۳۹۷

قطع و صفحه: وزیری، ۲۶۴ صفحه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: 978-600-6562-20-9

مرکز پخش:

انتشارات نفری: قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، طبقه دوم، پلاک ۱۵۴

تلفکس: ۰۲۵-۳۷۸۳۴۴۸۲ همراه: ۰۹۱۲۷۵۷۴۲۰۸

سایت: www.nashrenafari.ir

کانال تلگرام: <http://telegram.me/nashrenafari>

جلوه عشق

حسین بن علی علیه السلام

ترجمه کتاب‌های «التوح» ابن اعثم و «تاریخ طبری»
درباره حادثه کربلا
به صورت شخصیت‌شناسی

سید طاهر حسینی

تقدیم به:

رئیس کبر اسلام الله علیها عقله بنی هاشم،
و بر ریش اندامی تاریخ، نهادهای کربلا که در راه امام خود
زنده نگه داشتن اسلام ایل از همه چیز خود گذشتند.

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۳
بخش اول: ترجمه مقتل امام حسین علیه السلام از کتاب فتوح ابن اثم کوفی.....	۱۹
فصل اول: پیش‌بینی شهادت امام حسین علیه السلام	۲۰
فصل دوم: زمینه‌سازی برای یزید.....	۲۶
۱-۲: شهادت امام حسن علیه السلام	۲۶
۱-۲: اقدامات معاویه برای بیعت یزید.....	۲۸
۳-۱: نامه معاویه به مروان حکم و اعتراض مدینه.....	۳۲
۴-۲: حج معاویه و اتفاقات مکه و مدینه.....	۳۵
۵-۲: احضار امام علیه السلام از سوی معاویه.....	۴۰
۶-۲: احضار چند نفر دیگر.....	۴۱
۷-۲: عطای به قریش مگر بنی‌هاشم.....	۴۴
۸-۲: خروج معاویه از مکه و رسیدن امام علیه السلام	۴۵
۹-۲: مریضی معاویه و مرگ او.....	۴۸
۱۰-۲: وصیت و عهد معاویه با یزید.....	۵۵
۱۱-۲: برگشت یزید از تفرج‌گاه به شام.....	۶۲
فصل سوم: اقدامات یزید برای بیعت.....	۶۵
۱-۳: نامه یزید به حاکم مدینه.....	۶۵
۲-۳: فراخواندن امام علیه السلام به دارالحکومه.....	۶۷
۳-۳: ماجرای حضور امام علیه السلام در دارالحکومه.....	۶۹
۴-۳: فراخواندن چندباره ابن‌زبیر و فرار او.....	۷۱
۵-۳: برخوردی دیگر با مروان حکم.....	۷۳
۶-۳: نامه حاکم مدینه به یزید و درخواست عجیب یزید.....	۷۵
فصل چهارم: آغاز قیام.....	۷۶
۱-۴: توسل و خواب امام علیه السلام	۷۶
۲-۴: سخنان برادر و وصیت‌نامه امام علیه السلام	۷۷
۳-۴: حرکت به سمت مکه.....	۸۰
۴-۴: ماجرای ابن‌عباس و ابن‌عمر با امام علیه السلام	۸۲
۵-۴: اتفاقات کوفه و نامه به امام علیه السلام	۸۶

۱۷.....	۴ - ۶. اولین نامه به امام علیه السلام
۸۹.....	۴ - ۷. نامه دوم کوفیان.....
۹۲.....	۴ - ۸. نامه امام علیه السلام به اهل کوفه.....
۹۳.....	فصل پنجم: مسلم و کوفیان
۹۳.....	۱ - ۵. حرکت مسلم و مرگ دو همراه.....
۹۵.....	۲ - ۵. مسلم در کوفه و بیعت با او.....
۹۷.....	۳ - ۵. نامه جاسوسان یزید و تصمیم یزید برای کوفه.....
۱۰۰.....	۴ - ۵. دستگیری نامه‌رسان امام علیه السلام به بصره.....
۱۰۲.....	۵ - ۱. ورود ابن زیاد به کوفه.....
۱۰۴.....	۶ - ۵. نقش دستگیری مسلم.....
۱۰۸.....	۷ - ۵. ماجرای هانی و ابن زیاد.....
۱۱۲.....	۸ - ۵. مسلم و دستگیری او.....
۱۲۰.....	۹ - ۵. ماجرای مسلم با ابن زیاد و شهادت او.....
۱۲۵.....	۱۰ - ۵. شهادت هانی.....
۱۲۶.....	۱۱. فرستادن سر مسلم و هانی با نامه ابن زیاد.....
۱۲۸.....	فصل ششم: آماده شدن امام حسین برای رفتن به کوفه
۱۲۸.....	۱ - ۶. رسیدن خبر شهادت مسلم و هانی (ره).....
۱۲۹.....	۲ - ۶. گفتگوی دیگر ابن عباس با امام علیه السلام
۱۳۰.....	۳ - ۶. رد امان نامه.....
۱۳۲.....	۴ - ۶. نامه یزید به بزرگان مدینه.....
۱۳۵.....	فصل هفتم: از مکه تا کربلا
۱۳۵.....	۱ - ۷. خروج از مکه و رسیدن به ذات عرق.....
۱۳۵.....	۲ - ۷. نامه حاکم مدینه به ابن زیاد.....
۱۳۶.....	۳ - ۷. خبرهایی از غیب.....
۱۳۷.....	۴ - ۷. دلیل شتاب در خروج.....
۱۴۱.....	۵ - ۷. ملاقات فرزندق با امام علیه السلام و شعر او.....
۱۴۱.....	۶ - ۷. ماجرای عبیدالله بن حر جعفی.....
۱۴۴.....	۷ - ۷. ماجرای امام علیه السلام با سپاه حر.....
۱۴۹.....	۸ - ۷. نامه امام علیه السلام به کوفیان و شهادت قیس بن مسهر.....
۱۵۳.....	فصل هشتم: کربلا معراج شهدا

- ۱ - ۸. ورود به کربلا..... ۱۵۳
- ۲ - ۸. ماجرای نامه ابن زیاد به امام علیه السلام..... ۱۵۴
- ۳ - ۸. انتخاب ابن سعد به فرماندهی سپاه کوفه..... ۱۵۴
- ۴ - ۸. پیک ابن سعد برای امام علیه السلام..... ۱۵۶
- ۵ - ۸. ابن زیاد و مهیا کردن سپاه..... ۱۵۸
- ۶ - ۸. دعوت حبیب از بنی اسد..... ۱۶۰
- ۷ - ۸. شدت در منع آب..... ۱۶۱
- ۸ - ۸. گفتمانی امام علیه السلام با ابن سعد..... ۱۶۲
- ۹ - ۸. دستور ابن زیاد به اتمام کار..... ۱۶۲
- ۱۰ - ۸. امام برای اس علیه السلام..... ۱۶۳
- ۱۱ - ۸. سخنان امام علیه السلام و اعلام وفاداری یاران..... ۱۶۴
- ۱۲ - ۸. اتمام حجت بربیر بن سعد..... ۱۶۵
- ۱۳ - ۸. خندق پیش از حمله..... ۱۶۶
- ۱۴ - ۸. دستور حمله و شاون زید علیه السلام..... ۱۶۶
- ۱۵ - ۸. اتمام حجت یاران امام علیه السلام با سپاه کوفه..... ۱۶۷
- ۱۶ - ۸. عقب انداختن جنگ به صبح..... ۱۶۸
- ۱۷ - ۸. بعضی از اتفاقات شب عاشورا..... ۱۶۸
- ۱ - ۱۷ - ۸. دعا و استغفار..... ۱۶۸
- ۲ - ۱۷ - ۸. آزارهای شمر و یارانش..... ۱۶۹
- ۳ - ۱۷ - ۸. خواب امام علیه السلام..... ۱۷۰
- فصل نهم: روز عاشورا..... ۱۷۱**
- ۱ - ۸. اتمام حجت بربیر با سپاه کوفه..... ۱۷۱
- ۲ - ۸. آغاز حمله..... ۱۷۲
- ۳ - ۸. نبرد عمومی و پیوستن حر به امام علیه السلام..... ۱۷۲
- ۴ - ۸. ذکر حماسه بعضی از یاران امام علیه السلام..... ۱۷۲
- ۱ - ۴ - ۸. شهادت حر..... ۱۷۳
- ۲ - ۴ - ۸. شهادت بربیر..... ۱۷۴
- ۳ - ۴ - ۸. شهادت وهب و نقش مادر او..... ۱۷۵
- ۴ - ۴ - ۸. اسامی عده دیگری از شهدا..... ۱۷۶
- ۵ - ۸. نبرد بنی هاشم با سپاه یزید..... ۱۷۶

فصل دهم: تنهایی و شهادت امام حسین علیه السلام ۱۸۳

۱ - ۹. شهادت علی اصغر علیه السلام ۱۸۳

۲ - ۹. نبرد و شهادت امام علیه السلام ۱۸۵

۳ - ۹. جنایات پس از شهادت ۱۸۹

۴ - ۹. سر امام علیه السلام در مقابل ابن زیاد ۱۹۰

فصل یازدهم: از کربلا تا شام ۱۹۲

۱ - ۱۰. سخنرانی زینب علیه السلام در کوفه ۱۹۲

۲ - ۱۰. سخنان زینب علیه السلام در برابر ابن زیاد ۱۹۴

۳ - ۱۰. بیان امام سجاد علیه السلام با ابن زیاد و دستور قتل امام علیه السلام ۱۹۵

۴ - ۱۰. اعتراض عبدالله بن عقیف و شهادت او ۱۹۶

۵ - ۱۰. شتگی جندب بن عبدالله ۱۹۹

۶ - ۱۰. نجات دادن امام علیه السلام و اسرا به نزد یزید ۲۰۰

۷ - ۱۰. شادی و کربوبی یزید و اعتراض به او ۲۰۲

۸ - ۱۰. توبه پیر دها ۲۰۵

۹ - ۱۰. امام سجاد علیه السلام و خوار کردن یزید ۲۰۶

۱۰ - ۱۰. تعجب عالم یهود و مسیحیان از پیامبر ۲۰۸

۱۱ - ۱۰. سخنران حکومت و اعتراض امام سجاد علیه السلام ۲۰۸

۱۲ - ۱۰. ماجرای اذان ۲۰۹

بخش دوم: ترجمه قسمتی از مقتل امام حسین علیه السلام از تاریخ طبری * ۲۱۲

فصل اول: دستور ابن زیاد به تمام کردن کار امام علیه السلام ۲۱۳

فصل دوم: اتفاقات عصر تاسوعا ۲۱۴

فصل سوم: اتفاقات شب عاشورا ۲۱۷

فصل چهارم: روز عاشورا و حماسه یاران امام علیه السلام ۲۲۲

فصل پنجم: بنی هاشم و نبرد با دشمن ۲۴۶

فصل ششم: لحظات شهادت امام علیه السلام ۲۵۰

فصل هفتم: بعد از شهادت ۲۵۵

منابع ۲۵۹

فهرست بیوگراف‌ها

(کسانی که توضیحاتی درباره آنها در پاورقی نوشته شده است)

۱۴۵	ابوالشعثاء.....
۲۰۳	ابوبرزه اسلمی (نضال بن عبید).....
۳۰	احنف بن قیس.....
۲۰	ام فضل.....
۱۶۵	بریر بن حضیر.....
۱۱۹	بکیر بن حمران.....
۱۹۸	جندب بن عبدالله ازدی.....
۹۰	حجار بن ابجر.....
۴۹	حُجر بن عدی.....
۱۱۵	حصین بن نمیر سکونی.....
۱۵۵	حمزة بن مغیره بن شعبة.....
۱۸۹	خولی بن یزید اصبحی.....
۸۷	رفاعة بن شداد.....
۲۷	زبیر بن اروح تمیمی.....
۲۰۰	زجر (یزید) بن قیس جعفی.....
۱۲۰	زیاد بن سمیه (اییه).....
۸۹	سعید بن عبدالله حنفی.....
۲۰۰	سفیان بن یزید.....

عمر بن سعد بن ابی وقاص

- سليمان بن صرد خزاعي ٨٦
- سنان بن انس نخعي ١٨٧
- شيث بن ربيعي ٩٠
- شرح قاضي ١٠٨
- سريک بن اعور حارثي ١٠٢
- شمر بن ذی الجوشن سلولي ١٥٨
- ضناک بن قيس ٣١
- طرماح بن عبد طائي ١٤٨
- عابس بن ابراهيم شاکري ٩٥
- عبد الله بن زبير ٤٣
- عبد الله بن عمر ٤٣
- عبد الله بن مطيع ٧٢
- عبد الرحمن بن عبد الله ارحبي ٨٩
- عبد الرحمن بن مخنف ازدي ١٩٧
- عبد الله بن سبع ٨٨
- عبد الله بن مسلم بن سعيد حضرمي ٩٧
- عبد الله بن وال ٨٧
- عبد الله بن همام السلولي ٢٩
- عبيد الله بن حر جعفي ١٤١
- عروة بن قيس ١٥٦
- عقبة بن سمعان ١٤٦
- عمارة بن عبيد سلولي ٨٩
- عمارة بن عقبة بن ابي معيط ٩٧
- عمر بن سعد بن ابی وقاص ٩٧

۱۰۰	عمر بن عبیدالله بن معمر
۱۰۶	عمرو بن حجاج
۱۱۶	عمرو بن حرث مخزومی
۵۰	عمرو بن حمق
۱۳۱	عمرو بن سعید
۳۷	عمرو بن عاص
۱۲۸	عمرو بن عبدالرحمن بن هشام
۱۵۷	قرة بن قیس حنظلی
۸۹	قیس بن مسهر صیادی
۱۰۰	قیس بن هیثم
۱۱۳	قیس کندی
۱۱۲	کثیر بن شهاب
۱۵۷	کثیر بن عبدالله سیعی
۲۵	کعب الاحبار
۱۰۰	مالک بن سمع
۳۶	محمد بن ابی بکر
۱۰۶	محمد بن اشعت بن قیس
۳۱	محمد بن عمرو بن حزم
۹۰	محمد بن عمیر بن عطارد
۷۷	محمد حنفیه
۳۴	مروان حکم
۱۰۰	مسعود بن عمرو
۵۲	مسلم بن عقبه
۹۳	مسلم بن عقیل

- مسلم بن عمر باهلی ۱۰۹
- مسیب بن نجبة ۸۷
- مصعب بن عبدالرحمن بن عوف ۷۲
- معاوية بن خديج ۳۷
- مذر بن جارود ۱۰۰
- منهال بن عمرو صابی ۲۱۰
- نعمان بن بشير ۹۶
- هانى حية النعمى ۱۲۷
- يزيد بن حرث ۹۰

بسم الله الرحمن الرحيم

«إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ: «إِنَّ الْحُسَيْنَ مِصْبَاحُ الْهُدَى وَ سَفِينَةُ النِّجَاةِ»^۱

همان حسین علیّه السلام چراغ هدایت و کشتی نجات است و این عبارت بر سمت راست عرش خداوند نوشته شده است.^۲

از بزرگترین ترین حوادث تاریخ اسلام، قیام و شهادت حضرت اباعبدالله الحسین علیّه السلام به همراه خاندان و یاران باوفایش و اسارت خاندان رسالت است. این حادثه آن چنان عظیم است که «مصیبتش آسمانها و زمین را در بر گرفت.»^۳ حادثه کربلا و شهادت امام علیّه السلام و یاران ایشان اسلام را زنده نگه داشت، حماسه ای که سراسر آن عشق و محبت به خدا بود، عشقی که سرچشمه آن قلبهای مالا مال از محب و ایمان به پروردگار رحمان و رحیم است، حادثه عظیم کربلا جلوه عشق امام حسین علیّه السلام و یاران او بود در پیشگاه خداوند که در راه معبود عیان شد و به نمایش درآمد، لذا بازخوانی آن همواره امری واجب است تا چراغ راه باشد و راه هدایت را نشان دهد.

توجه ابتدایی به این نکته ضروری است که در زمان رسول خدا ﷺ دسیسه‌های فراوانی در برابر ایشان و حکومت آن حضرت انجام می‌شد؛ به طوری که قرآن کریم آیات بسیاری را بدین مسأله اختصاص داده است. بعد از درگذشت آن حضرت به ظاهر خبری از این دسیسه‌ها نبود! چرا که پس از گروه منافق اوضاع را مناسب حال خود دیدند و از طرف همپایه‌های خود که در رأس امور بودند بهره‌های فراوانی بردند! و راه دگرگونی دین اسلام را هموار دیدند. در

۱. ابن نما حلی، مشیر الأحرار، ص ۴.

۲. عیون أخبار الرضا علیه السلام جلد ۱ صفحه ۶۰.

۳. مصباح المتعبد جلد ۲ صفحه ۷۷۵، فرازی از زیارت عاشورا.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقابل، این اصحاب راستین پیامبر ﷺ - که صفحات تاریخ پر از شجاعت‌ها و فداکاری‌های آنها است - بودند که داغ گوشه‌نشینی و تبعید را چشیدند. اوضاع به آنجا رسید که دشمنان دیروز، اسلام‌شناسان و انقلابیان امروز شدند! و مؤمنان و اسلام‌شناسان واقعی و به‌ویژه خاندان رسالت رها شدند. تا آن که ائمه‌المؤمنین علیهم‌السلام زمام خلافت و حکومت را بر عهده گرفت. خلیفه شدن آن حضرت همانا و رشد دوباره دسیسه‌های منافقان همانا!

آن‌ها می‌خواستند بر مردم را که قرآن کریم به تقوا معرفی کرده بود،^۱ به عربیت و نژاد برگردانند و حکومت که امری الهی و خدمت به مردم و هدایت دین و دنیای آنها است را، پادشاهی و ظلم بر مردم تبدیل کردند. در این اوضاع، معروف، منکر و منکر معروف شد! مؤمنان و عابدان راستین را به هر بهانه‌ای به قتل می‌رساندند و بر این کار افتخار می‌کردند. ثروت جامعه که به تعبیر قرآن نباید دولت بین اغنیا باشد،^۲ دست به دست می‌گردد^۳ در خدمت اغنیا و صاحب‌منصبان و نزدیکان شارب الخمر و فاسق شارب الخمری که به طور علنی گناه می‌کرد و کار به آنجا رسید که فاسق شارب الخمری که به طور علنی گناه می‌کرد و میمون‌باز و سگ‌باز بود و در حرم^۴ با مادران و دختران و خواهران زنا می‌کرد،^۵ با حقه‌بازی حاکم اسلامی و چهره موجه به عین معرفی شد. او حاکم واجب‌الطاعه‌ای شد که وظیفه نگهداری دین مردم بر عهده داشت و مخالفت با این شخص - که خاندانش از روز اول مهم‌ترین دشمن اسلام بود - خروج از

۱. «إِنْ أَكْرَمَكُمُ عِنْدَ اللَّهِ أَنْفَاكُمُ» (حجرات: ۳) بی‌گمان گرامی‌ترین شما نزد خداوند پرهیزگارترین شماست.
 ۲. «مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَلِلْمَدِينِ» (نساء: ۱۰۰)
 ۳. «لَا يَكُونُ دَوْلَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ» (حشر: ۷) آنچه خداوند از (اموال و فیء) اهل این شهرها بر پیغمبر و اهل بیت او غنیمت بازگرداند از آن خداوند و پیامبر و خویشاوند و یتیمان و مستمندان و در راه مانده است تا میان توانگران شما دست به دست نگردد.

۳. مستدرک حاکم، حاکم نیشابوری، ج ۲، ص ۵۹۹، انتشارات دارالکتب العلمیه، بیروت ۱۴۱۱ق.
 ۴. گفتار عبدالله بن حنظله غسیل الملائکه درباره یزید. (ر.ک: الطبقات الکبری ج ۵، ص ۴۹: تاریخ الاسلام ج ۵، ص ۲۷)

دین معرفی شد! بدیهی است جامعه‌ای که چنین شخصی رهبر و حاکم آن باشد، بدنه جامعه چه خواهد شد. اینجا بود که امام حسین علیه السلام تکلیف خود دانست تا قیام خود را آغاز کند و اسلام را نجات دهد. آن حضرت خون خود و عزیزانش را در این راه بذل کرد و توانست با فریاد طنین‌انداز خود راه درست اسلام را نشان دهد. ندای آن حضرت که نور الهی بود، در درازای تاریخ چراغ راه حق‌طلبان و عدالت‌طلبان قرار گرفت و ترازوی سنجش حق و باطل شد.

مؤلف پیش از این درباره نقل‌های مختلف حادثه عاشورا به نام «از مدینه تا شهادت» را گردآوری نمود و کوشید تا از بین منابع مختلف به‌ویژه منابع دست اول، تصویری درست و همراه با قضاوت‌هایی درباره نقل‌های این حادثه عظیم ارائه نماید. بعد از اتمام کتاب، این مسئله توجه نویسنده را به خودش جلب کرد که غالب خوانندگان با بسیاری از اساسی‌سازی‌هایی که در این حادثه از آنها نام برده می‌شود آشنایی ندارند و از طرفی مطالب نقل‌های کتاب‌ها از چندین منبع جمع‌آوری شده است و گاهی منابع مستند و معتمد می‌شوند. از این رو، مؤلف شایسته دید که از منابع دست اول کتاب را برگزیند که از اعتبار بالایی برخوردار باشد تا عموم خوانندگان بتوانند به‌طور مستقیم از خود منابع دست اول اطلاعات درست و قابل استنادی را به دست آورند. همین علت دو کتاب «الفتوح» ابن‌اعثم کوفی و «تاریخ طبری» انتخاب شدند.

لازم به یادآوری است که نویسنده کتاب «الفتوح» مثل غالب مورخان از اهل سنت است. به دلیل انتشار دیرنگام کتاب یادشده، دیگر نویسندگان کتاب تاریخی بدین کتاب استناد نکرده یا کمتر استناد کرده‌اند. افزون بر این، مطالبی در این کتاب وجود دارد که در بین کتب تاریخی بیشتر با نقل‌ها و اعتقادات شیعه سازگاری دارد و همچنین مطالب آن از انسجام خوبی برخوردار است. بدین سبب نویسنده این کتاب را به عنوان متن اصلی ترجمه برگزید.

نکته دیگر این که، برای آن‌که خوانندگان گرامی بتوانند تصویر کامل‌تری از حادثه کربلا داشته باشند، در بخش دوم قسمت‌هایی از ترجمه مقتل امام

حسین علیه السلام از تاریخ طبری با تغییرات جزئی و حذف سند، آورده شد. در اهمیت تاریخ طبری همین بس که این کتاب مرجع غالب مورخان از گذشته تا به امروز بوده است. بدین ترتیب، تقریباً مجموعه کاملی از نقل‌هایی که در غالب کتب تاریخی آمده است در دسترس خوانندگان قرار گرفته است. ضمناً برخی از مطالب تاریخی یا اعتقادی که در متن به آن اشاره شده است در پاورقی توضیحاتی درباره آن داده شد تا شبهه‌ای باقی نماند.

این رساله به شخصیت‌شناسی افرادی که نام‌شان در تاریخ حادثه کربلا نقل شده است پرداخته است. شناخت این عده می‌تواند درک بهتری از حادثه کربلا فراهم سازد. این عده با ذکر صفحه‌ای که توضیحاتی در پاورقی آن صفحه درباره آن آمده در آخر کتاب موجود است.

شایان ذکر است که چند نفر بسیار معدود در متن نام‌شان ذکر گردید، ولی در پاورقی توضیحی درباره آن‌ها نیامده است و یا بسیار مختصر از آن گذر شد. علت این مسأله آن است که در کتاب به سبب کمبود فضا، تاریخی، رجالی و حدیثی یا اشاره‌ای به نام آن‌ها نشده و یا با تحقیقی که نه‌تنها انجام داد نتوانست چیزی درباره آن‌ها بیابد و یا در خود حادثه عاشورا به اندازه کافی نقش آن شخص نشان داده شده است.

درباره ترجمه نیز باید گفته شود که در یکی، در مورد مطالبی که در اصل کتاب در جای خاصی بود به جای دیگری انتقال داده شد تا انسجام آن بحث حفظ شود.

در چند مورد به دلیل این که مشکلی در مطالب اصل کتاب مشاهده شده بود، تغییراتی جزئی داده شد تا با اعتقادات و یا مطالب صحیح دیگر در تضاد نباشد؛ البته در آن موارد خاص نیز در پاورقی به تغییر و یا جابه‌جایی اشاره شده است.

گاهی مؤلف از ترجمه مقتل امام حسین علیه السلام کتاب فتوح که مستوفی هروی آن را در قرن ششم انجام داد بهره برد.

مؤلف بر خود فرض می‌داند تا از عزیزانی که همکاری لازم را در ارائه این اثر داشته‌اند به‌ویژه از جناب حجت الاسلام دکتر مهدی قربانزاده که در بررسی مطالب این نوشتار همکاری نموده‌اند قدردانی نماید.

چه بسا این نوشتار کاستی‌هایی داشته باشد؛ از این رو از خوانندگان محترم خواهشمندیم تا نظرات اصلاحی خود را برای مؤلف ارسال نمایند.

به امید آن که این نوشتار بتواند تصویر کامل و مستندی از حادثه عاشورا که در کتب تاریخ آمده است را نشان دهد و خدمتی هر چند کوچک در این مسیر باشد و مایه خشنودی ذات اقدس الهی و اهل بیت عصمت و طهارت به‌ویژه حضرت ولی عصر (عج) باشد. «یا أَيُّهَا الْعَزِيزُ... جِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُّزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَ تَصَدَّقْ عَلَيْنَا» من الله العزیز.

تم المقدسة؛ سوم شعبان ۱۴۳۶ ق.

امام حسین

